استخلاف عمر فان عدل فذاک ظنی به ورائی فیه وان بدل وجار فلکل امرء ما اکتسب
الی آخره قبلوا وصیته وانقادوا الامره واخذوه بمنزلة النصوص مع ان کتاب
ابی بکر کان علی وجه یقیم الناظر فی مقام الطعن والتردد حیث تردد فیه فی شأن عمر
بقوله فان عدل وان بدل کما تر وصیة النبی صلعم کان علی وجه القطع والتعیین
حیث قال اکتب لکم کتابا لن تضلوا بعدی ابدا واعجب من هذا انهم یستدلون
علی خلافة عمر بان ابا بکر نص علیه بها ان ذلک وقع منه فی حال المرض
ایضا باجماع الکل فکیف لا یحتمل کلام الهذیان والهدر واحتمل کلام النبی صلعم
ذلک فهل کان ابوبکر اکمل من النبی صلعم واتم ولنعم ما قال فی هذا المعنی شعر
اوصی النبی فقال قائلهم قد ظل یهجر سید البشر ورأوا ابا بکر اصاب ولم
یهجر او قد اوصی الی عمر وبالجملة منع النبی صلعم عن کتابة الوصیة التی وصفها
بکونها رافعا للضلالة عن الامة قبیح شرعا وعقلا ویلزم منه ضلالة عمر
واضلاله للمسلمین وایقاظ الفتنة وایقاعها بین المومنین کما صرح به القاضی
امیر حسین الیزدی الشافعی فی شرحه للدیوان المنسوب الی امیر المومنین علیه السلام
حیث قال بالفارسیة اول فتنه که درمیان اهل اسلام واقع شد آن بود
که پیغمبر صلعم درمرض موت فرمود هلموا اکتب لکم کتابا لن تضلوا بعده ابدا
وعمر گفت ان النبی قد غلب علیه الوجع وعندکم القرآن حسبکم کتاب الله
ونزاع بمرتبه رسید که پیغمبر صلعم فرمود قوموا عنی لا ینبغی عندی التنازع انتهی
فعلی هذا یکون منع عمر لذلک سببا لضلالة الخلق وایقاظا للفتنة التی
قد استمرت بین المسلمین وقد صح عن النبی صلعم انه قال الفتنة نائمة لعن الله من
ایقظها فافهم وایضا قوله حسبنا کتاب الله کلام مموه لا یرجع الی حاصل سوی
نقض عهد الغدیر والغدر علی حضرة الامیر لان کتاب الله تعالی قرآن صامت
غیر ناطق ولاشتماله علی المجمل والمأول والمتشابه والظاهر والمطلق والعام
والناسخ والمنسوخ والمجاز والمشترک والمشکک ونحوها لا یقدر کل احد ان یستنبط
حقایق احکامه فیحتاج الی امام عالم راسخ ناطق بحقایقه کاشف عن دقایقه وقد
اعترف بذلک المولی الفاضل العارف قطب الدین الانصاری الشیرازی
الشافعی فی بعض مکاتیبه حیث قال بالفارسیة راه بی راه نمائی نمیتوان یافت
وگفتن آنکه حسبنا کتاب الله وسنة رسول الله صلعم درمیان است بمرشد
چه حاجت آن ماند که مریض گوید حسبنا کتب هست که طبیب اطبا نوشته
چرا مرا باطبا رجوع باید کرد که این سخن خطاست برای آنکه هر کس را فهم
کتب طب میسر است واستنباط از آن میتواند کرد مراجعت باهل استنباط
می باید کرد که ولو ردوه الی الرسول والی اولی الامر منهم لعلمه الذین یستنبطونه

منهم

منهم کتاب حقیقی صدور اهل علم است که بل هو آیات بینات فی صدور الذین اوتوا
العلم نه بطون دفاتر چنانچه حضرت امیر المومنین ع فرموده انا کلام الله الصامت
الناطق وهذا کلام الله م
انتهی وایضا اکثر الاحکام الشرعیة انما استنبط من الاحادیث النبویة واما کتاب
الله تعالی فغایاتها الاحکامیة انما هی خمسمائة آیة وظاهر ان الاحکام المستنبطة منها
الی الآن کم یکون فکیف یصح ان یقول عمر ان فی جمیع احکام الدین حسبنا کتاب
الله نعم حسبه کتاب الله خصما منتقما منه یوم القیمة حیث اضاعه واضاع قرینة
الدال علیها بقوله صلعم انی ترکت فیکم الثقلین کتاب الله وعترتی اهل بیتی الحدیث
واما قول الناصب فیکون المعنی موافقا لما هو فی بعض الصحاح الخ ففیه اعتراف
بما انکره قبیل ذلک من وقوع لفظ الهجر فی الصحاح فافهم ثم تمثیله فی اصلاح
الکلام بقوله کما یقول المریض ناولونی فلانا فلانا وهو لا یرید عین الاعراف یکون
ذلک هذیانا فکیف یصلح به ما افسده الدهر واما ما ذکره من ان عمر کان یقول
کثیرا للنبی صلعم فی ایام صحته افعل فلانا ولا تفعل فلانا انه قد خالف النبی صلعم عن ان
یحتاج الی آمر وناه وداع وزاجر ولعله اشتبه الامر علی الناصب اذ الظاهر ان الذی
کان یقول له عمر ذلک هو صاحبه ابوبکر الذی کان یلتمس الناس فی خلافته
ویقول لهم ان لی شیطانا یعترینی فان استقمت فاعینونی وان زغت فقوّمونی
کیف وقد ادب الله تعالی اصحاب النبی صلعم ونهاهم فی محکم کتابه ان یدخلوا بیته
ویتکلموا معه من غیر سبق الاذن وان یرفعوا اصواتهم فوق صوته وان یجهروا
عنده فی القول الی غیر ذلک من الآداب واما قوله ومن علم احوال عمر مع
رسول الله صلعم طول صحبته لم یتعجب من هذا فمجاب بان من علم مقام رسول الله ص
وعظم شأنه ونیر برهانه وتائیده بالوحی الالهی وآمن به من صمیم القلب وخلوص
البال کان حقیقا بان یتعجب من هذا التعجب من وقوع المحال واما ما ذکره من ان فعل
المصطفی انه صلعم اراد ان ینص حال موته علی خلافة علی علیه السلام من باب الاخبار
بالغیب ففیه ان الاطلاع علی الغیب قد یکون بالهام الله وتائیده بالحدس
والفراسة کما ورد من قوله صلعم اتقوا فراسة المومن وقد علم ذلک السلف الحاضرون
هناک بقراین موجبة لعلمهم بذلک واخبروا به من بعدهم فلا یلزم الاخبار
بالغیب واما ما ذکره من انه لم لا یرید ان ینص بخلافة ابی بکر ففیه انه لو احتمل ارادة النبی ص
لهذا لما منعه عمر ومن معه لما بیناه سابقا من محبة کل واحد منهما لصاحبه وبغضهما
لعلی ع ولان سبق النص فی یوم الغدیر علی علی ع کان قرینة واضحة علی انه صلعم
اراد ان یجدد عهده ووصیته ویوکد الحجة علیهم ففهم ذلک عمر وابی علیه ونسبه
الی الهذیان کما مر ومن انکر ذلک فقد اتهم وجدانه واما ما رواه عن عائشة فلا موافقة
له مع ما ادعاه وقد بیّنّا ما فیه عند نقل الحدیث بتمامه فی جملة النصوص الواردة

Copyright © King Saud University

Created with PDFsharp 1.2.1269-g (www.pdfsharp.com) 1